

A j e l ö l t k ó d s z á m a :

--

Državni izpitni center

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

M 2 3 1 1 3 1 1 1

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2023. május 4., csütörtök / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat és helyesírási kéziszótárt hoz magával.

Az elemző-értékelő esszé kiindulószövegét tartalmazó melléklet és a két pótlap perforált lapokon található, és a jelölt óvatosan kitípi ōket.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be a kódszámát (a jobb felső sarokban levő keretbe ezen az oldalon)!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontosorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a feladatlap erre kijelölt helyére, a kereten belülre! Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leíratat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a piszkosztati lapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 16 oldal.

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

3/16

Piszkozati lap

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

5/16

Piszkozati lap

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 3 1 1 3 1 1 1 0 7

MELLÉKLET A 2. CÍMHÉZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Két esztendő távlatából úgy emlékszem vissza erre a napra, a következő éjszakára és a másnapra, hogy Gatsby házában és kertjében szünet nélkül rendőrökkel, fotóriporterekkel és újságírókkal volt dolgom. A ház főbejárata elő a rendőrség kötelkordont húzott, és állandó rendőrőrszemnek kellett távol tartania a háztól a kíváncsiszkodókat. Fiatal fiúk ekkor rájöttek, hogy az én udvaromon keresztül is bejuthatnak Gatsby kertjébe, s minden lehetett látni kisebb csoportokat, amint tátott szájjal bámoszkodtak az úszómedence körül. Valaki, valószínűleg detektív, amikor Wilson holtteste fölre hajolt, határozott hangon mondta, „őrült”. Ez délután történt, s másnap reggel a napilapok riportcikkei főként az ő megállapítására hivatkoztak.

De ami a riportokban megjelent, nagyrészt észvesztően groteszk, a tárgyhoz nem tartozó, csak a riporter túlbugzgóságáról tanúskodó koholmány volt. Mikor a helyszíni vizsgálat alkalmával Michaelis megemlíttette, hogy Wilson gyanakodott felesége hütlenségére, azt gondoltam, hogy ami történt, izgalmas szerelmi kalandregény alakjában jelenik meg majd az újságokban, de Catherine, akinek aztán igazán módjában lett volna beszélni, mélyen hallgatott. Viselkedése meglepő módon tisztelességes volt; festett szemöldöke alól elszántan nézett szemközt a hivatalos vizsgálatot vezető hatósági személlyel, s megesküdött rá, hogy nővére soha életében nem látta Gatsbyt, háborítatlan, boldog családi életet él, s férjét soha senkivel nem csalta meg. Ezt maga is elhitte, zsebkendőjébe szípogva beszélt, s látszott rajta, hogy felháborodnék, ha valaki ilyesmire még csak halvány célzást is tenne. Wilsonról megállapították, hogy tettét „pillanatnyi elmezavar hatására” követte el, s így az egész ügy körül nem keletkezett semmi bonyodalom.

De mindez távolinak és lényegtelennek látszott. Egyedül én álltam Gatsby oldalán. Attól a pillanattól kezdve, hogy a gyilkosság hírét megtelefonáltam West Eggbe, a személyével kapcsolatban felmerült minden feltevésnél s minden ezzel összefüggő kérdésnél mindenki rám hivatkozott. Eleinte meglepődtem, s nem értettem az egészet, ahogy ott feküdt ideiglenes ravatalán kihűlten, élettelenül. Amint múltak az órák, mind inkább és inkább tudatára ébredtem, hogy túlzott részvéményt csak saját magamat kell okolnom, hiszen Gatsby személye senkit nem érdekel, a szó olyan értelmében, ahogyan ahhoz, bármilyen bizonytalan alakban is, de végeredményben joga lehet mindenkinél.

Félóraval azután, hogy rátaláltunk, habozás nélkül felhívtam a Buchanan-lakást. De Tom és Daisy kora délután becsomagolt és elutazott.

- Nem hagyták meg a címüket?
- Nem, kérem.
- Megmondta, hogy mikor jönnek vissza?
- Nem mondták meg.
- Tudja, hogy hova mentek? Hol érhetem el őket?
- Sejtem nem sincs róla. Semmit nem mondtak.

Szerettem volna, ha valakit rá tudok venni, hogy törödjék Gatsby dolgaival. Úgy éreztem, be kell mennem a szobába, ahol kiterítve feküdt, s megnyugtatni: „Feltétlenül keríték valakit, Gatsby. Légy nyugodt, bízzál bennem, szerzek valakit!”

Meyer Wolfshiem neve nem volt benne a telefonkönyvben. A komornyik megmondta hivatala címét a Brodwayn, de mire a tudakozótól megtudtam a telefonszámát, jóval elmúlt öt óra, és már senki nem vette fel a kagylót.

- Kérem, csengessen újra – mondta a telefonos kisasszonynak.
- Már háromszor csengettem.
- Nagyon fontos.
- Sajnálom. Azt hiszem, nincs az irodában senki.

Visszamentem a szalonba, ahol a sok hivatalos személy megtöltötte a szobát. Felhajtották a lepedőt, amit ráterítettünk, és megrendülten néztek Gatsbyre, s én közben folyton hallani véltem sürgető szavát.

„Kérlek, öreg bajtárs, keríts valakit, aki törödjék velem. Próbáld meg mindenáron. Nem maradhatok most egyedül.”

LAPOZZON!

Valaki kérdéseket intézett hozzám, de faképnél hagytam, felmentem az emeletre, és sietve átkutattam íróasztala nyitva hagyott fiókjait. Határozottan soha nem beszélt róla, s most azt szerettem volna megtudni, élnek-e még a szülei. De nem találtam semmit, csak Dan Cody arcképe nézett rám a falról, aki ugyanolyan erőszakos halállal múlt ki, mint ő.

Másnap reggel a komornyikot egy levéllel beküldtem New Yorkba Wolfshiemhez. Bizonyos információkat kértem tőle, és azt írtam neki, azonnal jöjjön a legközelebbi vonattal. Kérésemet bizonyos tekintetben fölöslegesnek éreztem, amikor a levelet megírtam. Biztos voltam benne, hogy már elindult, mihelyt az eseményről a lapokból értesült. Ugyanígy biztos voltam abban is, hogy Daisytől még délelőtt sürgöny érkezik – de sem a sürgöny, sem Wolfshiem nem érkezett meg. Nem érkezett senki, csak még többen a rendőrség részéről, s még több fotóriporter és újságíró. Mikor a komornyik visszajött Wolfshiem levelével, úgy éreztem, titkos dacszövetséget kell kötnöm Gatsbyvel hűtlen barátai ellen.

F. S. Fitzgerald: A nagy Gatsby. Budapest, Velo Press Kiadó, 1994. 171–174.

A szürke mezőbe ne írjon!

1. Értekező iskolai irodalmi esszé Móricz Zsigmond Rokonok című regénye alapján, kitekintéssel F. S. Fitzgerald A nagy Gatsby című regényére

Szempontok:

Mutassa be Linát, és ismertesse az életmódját! Vizsgálja meg a házasságát, majd annak változását Kopjáss kinevezése után! Elemezze Kopjáss legfontosabb Magdaléna iránti érzelmi megnyilvánulásait! Az életvitelét is bemutatva jellemesse Magdalénát! Vizsgálja meg, mit jelentett Kopjáss számára az egyik, és mit a másik nő! Fejtse ki, Ön szerint miben különbözött egymástól Kopjássnak és Gatsbynek a szeretett nőkhöz való viszonyulása! Fejtse ki a véleményét arról, Daisy a két férfi közül miért nem Gatsbyt választotta! Válaszát indokolja meg!

2. Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé F. S. Fitzgerald A nagy Gatsby című regényének a részlete alapján

Szempontok:

A közvetlen előzményeket ismertetve helyezze el a részletet a regény cselekménymenetében! Elemezze az eset médiában való megjelenését, valamint az érintettek megnyilvánulásait! Ismertesse az elbeszélő szerepét a kialakult helyzetben, és értékelje a magatartását! Vizsgálja meg Daisyvel és Wolfshiemmel kapcsolatos feltételezését, valamint annak meghiúsulását! A regény ismeretében vizsgálja meg, miért bízott ennyire Wolfshiem megjelenésében, és azt, miért nem került arra sor! A regény ismeretében fejtse ki véleményét Daisy és Wolfshiem magatartásáról, továbbá arról, Ön hogyan cselekedett volna a helyükben! Véleményét érvekkel támassza alá!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stílusztikai és a nyelvi megformálásra!

10/16

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 3 1 1 3 1 1 1 1 1

11/16

12/16

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 3 1 1 3 1 1 1 1 3

13/16

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 3 1 1 3 1 1 1 1 5

15/16

